

کچیک ده‌رگا و په‌نجه‌ره‌کانی خانه‌قین ره‌نگ ده‌کات

■ نه‌وژین، دیمه‌ن ئیسماعیل

هەر له منالیه‌وه حه‌زو خولایای بۆ
وێنه‌کێشان وایکردوه «زه‌هره» زیاتر
له‌مبارهدا تێیکۆشیت و فێر ببیت،
هه‌تا بوه به‌ وێنه‌کێشیکێ شاره‌زا
و ئیستاش له‌ شاره‌که‌ی خۆی دا
«خانه‌قین» کارێک ده‌کات که‌ هیچ
کچیکێ تر نه‌یکردوه.

زه‌هره‌ نعمان، ۳۰ ساڵ، دانیشتیوی
قه‌زای خانه‌قینه‌، له‌ ولاتی ئێران
له‌دابیکبوه و پاشان هاوتنه‌ته‌وه
خانه‌قین، ماوه‌ی ساڵێک ده‌بیت کاری
وێنه‌کێشان ده‌کات له‌سه‌ر روی ده‌رگا
و په‌نجه‌ره‌ی دوکان و شوێنکاره‌کانی
شاره‌که‌ی دا ده‌نه‌خشیتیت، هاوشانی
ئه‌مه‌ش به‌رده‌وامه‌ له‌به‌شداریی له‌
پێشانگا شیوه‌کارییه‌کان دا.

ئه‌و پێش ئه‌وه‌ی بێته
سه‌رباسی پیشه‌که‌ی، باسی
له‌سه‌ره‌تاکانی چڕۆکردنی
حه‌زه‌ هونه‌رییه‌کانی ده‌کات
و بۆ (نه‌وژین) وتی: «هه‌ر
له‌ منالیه‌وه‌ حه‌زم به‌ ئیشی
ده‌ستپه‌نگینی و بۆیه‌کردن
هه‌بوه‌، په‌رده‌م به‌م
حه‌زه‌داوه‌ و به‌رده‌وام بوم
هه‌تا به‌ ئه‌مڕۆ گه‌شتوم».
(زه‌هره‌) هه‌تا پۆلی ۱۱ی
بنه‌ره‌تی له‌ ولاتی ئێران
ته‌واو کردوه‌، له‌ ته‌مه‌نی
۱۷ ساڵی دا گه‌راونه‌ته‌وه
بۆ کوردستان و له‌ قه‌زای
خانه‌قین درێژه‌یان به‌
ژیان داوه‌. هه‌ر له‌وێش
درێژه‌ی به‌خوێندنه‌که‌ی
داوه‌ و بونی په‌یمانگای
هونه‌ره‌جوانه‌کان له‌
شاره‌که‌دا، ئه‌رکی ئاسان
کردوه‌ بۆ ئه‌وه‌ی بتوانیت
ئه‌و بواره‌ بخوێنیت که‌
خه‌ونی منالی خۆی بوه‌.

پاش ته‌واوکردنی خوێندنی
په‌یمانگا، (زه‌هره‌) ده‌ستی
کردوه‌ به‌ کاری پراکتیکی
و ماوه‌ی نزیکه‌ی ۹ ساڵه‌
کارده‌کات.

ئه‌و ماوه‌ی ۱۵ ساڵه‌
کاری وێنه‌کێشانی کردوه‌
له‌ماله‌وه‌، به‌لام دواتر
برپاری دا ئه‌م به‌هره‌یه‌

بکات به‌ پیشه‌ و سه‌رچاوه‌ی بژێوی،
هه‌ربۆیه‌ ئیستا کاری وێنه‌کێشان له‌
سه‌ر روی دیوار و جامخانه‌ و ده‌رگا و
په‌نجه‌ره‌کانی دوکان و فرۆشگاکانی ناو
بازاری خانه‌قین ئه‌نجام ده‌دات.
که‌ (زه‌هره‌)مان دواند، فلچه‌یه‌کی
به‌ده‌سته‌وه‌بو له‌به‌رده‌م ده‌رگای
چێشته‌خانه‌یه‌که‌دا وه‌ستابو، ته‌ختیکی
خستبوه‌ ژێر پێی و سه‌رقالی بۆیاخ
کردن و وێنه‌کێشان بو له‌سه‌ر جامخانه‌ی
چێشته‌خانه‌که‌.

وتی: «خاوه‌ن دوکانه‌کان پێم ده‌لێن
به‌ دلی ئیمه‌ بۆیاخ بکه‌، به‌لام پیشه‌ی
من هونه‌رییه‌ و به‌سه‌لیقه‌یه‌کی جیاوازتر
بۆیه‌یان بۆده‌که‌م و دلایان رازی ده‌که‌م،
ده‌لێم من هونه‌رمه‌ندم باشتر ده‌زانم و
به‌ شیوازیکی جوانتر بۆیاخی ده‌که‌م».
ئه‌م وتانه‌ی (زه‌هره‌) له‌لایه‌ن
دوکانداره‌کانه‌وه‌ به‌ ئاسایی
وه‌رده‌گیریت، به‌تایبه‌تی که‌ له‌ کۆتاییدا
کاره‌که‌ به‌و شیوه‌یه‌ ته‌واو ده‌بیت که‌
به‌دلایانه‌.

عه‌بود محمه‌د، خاوه‌نی چێشته‌خانه‌ی
(عه‌بود) له‌ خانه‌قین، شوێن ده‌ستی
(زه‌هره‌) به‌سه‌ر په‌نجه‌ره‌کانی
چێشته‌خانه‌که‌یه‌وه‌ دیاره‌، بۆ (نه‌وژین)
وتی: «ئه‌مه‌ یه‌که‌مجار نیه‌ (زه‌هره‌)
ئیشم بۆ بکات، به‌لکو پێشتر کاری
کردوه‌ و به‌هۆی جوانی کاره‌کانیه‌وه‌
دیسان بانگم کردوه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئیشی
ترم بۆ بکات».

ئه‌و چێشته‌خانه‌ و فرۆشگا و ته‌نانته‌
دیواری قوتابخانه‌کانیش به‌ شیوازیکی
جوان ره‌نگ ده‌کات و له‌و رێگه‌یه‌شه‌وه‌
به‌شیک له‌ بژێوی ژیانی دابین ده‌کات.
ئه‌گه‌رچی ئیشه‌که‌ی قورسه‌، هاوکات
داهاته‌که‌یشی ئه‌وه‌نده‌ نیه‌ که‌ به‌شی
بژێوییان بکات، به‌تایبه‌تی که‌ ئه‌و
۲ خوشک و ۴ برای هه‌یه‌ و باوکی
نه‌خۆشه‌ و له‌سه‌ر جیگا که‌وتوه‌، به‌لام
ئه‌و داهاته‌ که‌مه‌ش له‌پاڵ کاره‌کانی
دیکه‌ی دا، پالێشته‌یه‌کی باشه‌ بۆ خۆی
و خێزانه‌که‌ی.

وتی: «ئیشه‌که‌م قورسه‌، به‌لام حه‌زم
بۆ ئیشه‌که‌م وایکردوه‌ به‌رده‌وام بم و
ئه‌گه‌رچی بژێوی ژیا‌نم دابین ناکات
به‌ته‌واوی».

سه‌رباری ئه‌م زحمه‌ته‌ش، که‌چی
هه‌ندیکجار رویه‌روی قسه‌ و توانج
بوه‌ته‌وه‌، به‌لام وه‌کخۆی وتی: «خه‌لکی
زۆر قسه‌ ده‌که‌ن، به‌لام من ئاسوده‌م
به‌ کاره‌که‌م و مال‌وه‌شمان پشتگیریم

به‌شداری ۱۱
پێشانگای تایبته‌
و هاوبه‌شم کردوه‌

من ئاسوده‌م
به‌ کاره‌که‌م و
مال‌وه‌شمان
پشتگیریم ده‌که‌ن

ده‌که‌ن».

ئه‌و کچه‌ نیگارکێشه‌، هه‌مو ئه‌زمو‌نی
خۆی ته‌نها له‌ کێشانی وێنه‌ له‌سه‌ر روی
دیوار و شوشه‌ی فرۆشگا و دوکانه‌کان
دا کورت نه‌کردوه‌ته‌وه‌، به‌لکو کاری
دیکه‌ی هونه‌رییش ده‌کات و هاوکات
مامۆستای ئه‌م بواره‌شه‌.

وتی: «به‌رده‌وام به‌شداریی چالاکیه‌
هونه‌ریه‌کان ده‌که‌م و تائێستا به‌شداری
۱۱ پێشانگای تایبته‌ و هاوبه‌شم
کردوه‌ که‌ کۆتا به‌شدارییم ئه‌مسال
بو له‌ قیستی‌فائیک له‌ ولاتی تورکیا،
ئه‌مه‌ سه‌رباری ئه‌وه‌ی له‌ په‌یمانگای
هونه‌ره‌جوانه‌کانی خانه‌قین دا

مامۆستام».

ئه‌و کچه‌ شیوه‌کاره‌، بۆ وتنی کۆتا
قسه‌کانی خۆی، به‌ گه‌شبینیه‌کی
زۆره‌وه‌ روی ده‌می له‌ کچان کرد به‌وه‌ی
به‌رده‌وام بن له‌ سه‌ر ئه‌و ئیشوکاره‌ی
حه‌زیان لێیه‌، ئه‌و ده‌لێت: «هه‌رگیز
کۆل مه‌ده‌ن، هه‌رکارێک ئاره‌زو‌تانه‌
به‌رده‌وام بن، دلنایان پێی ده‌گه‌ن و
سه‌رکه‌وتو ده‌بن».

